

**NORGES
DØVEFORBUND**

ÅRSMELDING 2022

NORGES DØVEFORBUND

Innholdsfortegnelse

Leder har ordet	3
Forbundsstyret 2019–2022	4
Forbundsstyret 2022–2025	5
Arbeidsutvalget	6
Utvalg og komiteer	7
Ansatte hos Norges Døveforbund	8
Medlemsservice og foreninger	9
Interessepolitiske saker	10
Dette skjedde i 2022	13
Kulturarbeid	14
Tegnspråktolket teater	15
Kommunikasjon	16
Markedsaktiviteter	17
Representasjoner 2022	18
Stiftelsen Dam	19
Norges Døveforbunds Ungdom	21
Sluttord	23

Vedlegg

Kursoversikt

Medlemsoversikt

Norges Døveforbund

Grensen 9, 0159 OSLO

Organisasjonsnummer

974 252 708

E-post

post@doveforbundet.no

Sentralbord

23 31 06 30

Nettside

www.doveforbundet.no

Facebook

[/norgesdoveforbund](https://www.facebook.com/norgesdoveforbund)

Instagram

[@ndfnorgesdoveforbund](https://www.instagram.com/ndfnorgesdoveforbund)

Twitter

[@norgesdovefb](https://twitter.com/norgesdovefb)

KONGELIG BESKYTTERS KAP

Märtha Louise er beskytter for Norges Døveforbund.

Foto: Cathrine Wessel,
Det Kongelige Hoff

Leder har ordet

Niels Kristensen
Forbundsleder

Vi ser på dette året som et godt og flott år med mange gode representanter fra tegnspråkmiljøet:

Paal Richard Peterson ble valgt inn som styremedlem i European Union of the Deaf (EUD). Mira Zuckermann mottok Heddaprisens Ærespris for sin årelange innsats for tegnspråkteateret. Thomas Johannessen mottok Børreprisen for sin innsats for amatørteateret Teater Eureka. Odd-Inge Schrøder og Olle Eriksen mottok Språkrådets Tegnspråkpris for sitt engasjement og arbeid for tegnspråk. Ipek Mehlum mottok Gamleng-prisen, en ærespris for utøvende kunstnere og Stiftelsen Dams Helsepris gikk til Norges Døveforbund, NTS Kompetanse og USN – Universitetet i Sørøst, for Tegnspråklig vernepleierutdanning.

Så mange priser dette året. Vi gratulerer vinnerne og takker for deres gode innsats.

I mars og april kom det en del døve flyktninger fra Ukraina til Norge. I kjølevannet av deres ankomst har det vist seg at det ikke finnes et godt rutinesystem for døve flyktninger med tanke på tilgang til kontakt med offentlige myndigheter på tegnspråk. Norges

Døveforbund brukte en del tid på å ha dialog med UDI og IMDI om rettighetene til døve og hørselshemmede flyktninger. Ved slutten av 2022 har de fleste flyktningene fått plass i systemet, det vil si de har fått skoleplass og har rettigheter hos folketrygda. Det er veldig viktig for tegnspråkmiljøet at flyktninger blir bosatt i byer som har et godt tegnspråklig miljø, som har bl.a. døveforeninger eller tegnspråklige skoler.

Ved landsmøtet i Ålesund ble det vedtatt at Tegnspråkdagen skal være den 25. mars hvert år. Den 25. mars 2023 er en offentlig merkedag for oss i Norge. Denne dagen er en god mulighet til å skape mer synlighet om tegnspråk hos befolkningen i Norge.

Det har vært en het debatt i hele år om NAV Tolketjenesten. De fleste av oss var forvirret og skuffet over å ikke få tolk til forskjellige aktiviteter som skole, arbeidsliv, møter og med mer. Norges Døveforbund opprettet en gruppe på Facebook, kalt "100% dekket". NAV Tolketjeneste har i flere år påstått at de dekker 80–90 prosent av oppdragene i Norge. Mange av medlemmene la igjen innlegg i 100 % dekket-gruppen om at de ikke har fått oppdrag dekket. Jeg

selv fikk dekket presis 70 % av mine bestillinger. Jeg fikk ikke dekket 30 % av bestillingene mine, som foreldremøter, arbeidsmøter og andre aktiviteter. Det er ikke bra. Norges Døveforbund har hatt dialog med dem gjennom året og prøver å finne en god løsning på dette problemet.

I slutten av juli-måneden var det Døves Nordiske Kulturfestival og Døves Kulturdager i Stavanger. Vi vil si takk til dem for deres store arbeid og innsats til den store festivalen med mange hundre mennesker. Nå kan Norge slappe av, for det er 19,5 år til neste gang Norge skal ha Døves Nordiske Kulturfestival. Men det kan hende at Norge får ansvaret for WFD-kongressen i 2027 med noen tusen mennesker. Vi får vite mer i sommer 2023 når det skal være avstemning under WFD-kongressen i Sør-Korea. Den neste Døves kulturdager vil foregå i Lofoten og Bodø i september 2023.

Jeg vil takke ansatte hos NDF for deres gode jobb gjennom året. Vil også takke til alle foreninger for fint samarbeid under landsmøtet. Og selvsagt utvalg, Turgruppe 55+ og andre representanter til forskjellige organisasjoner/brukerråd.

Forbundsstyret 2019–2022

Forbundsstyret fra juni 2019 til juni 2022

Forbundsleder

Niels Kristensen (Drøbak)

Nestleder

Camilla Høiberg (Oslo)

Styremedlemmer

Per Gunnar Johnsen (Gjerstad)

Jannicke B. Kvitvær (Stockholm/Stavanger)

Hedvig Sinnes (Sandnes)

Erik Lundqvist (Oslo)

Tove Glomset (Ålesund)

Elisabeth Frantzen Holte (Oslo, ansattes representant)

Katie K. Moriggi (Oslo, ungdomsrepresentant)

Petter Noddeland (Oslo, sekretær)

Varamedlemmer

- Alexander Kvalheim (Ål)
- Rolf Inge Otterdal (Ålesund)
- Nina Hauge (Trondheim)

Øvrig vara

- Caisanne Lund (Oslo, vara for ungdomsrepresentant)
- Bibbi Hagerupsen (Drammen, vara for ansattes representant)

Kontrollkomité

- Erling Jacobsen (Bergen, leder)
- Marte Kvinnegard (Oslo)
- Helge Herland (Bergen)

Kontrollkomité varamedlemmer

- Lars Aksel Berge (Stavanger)
- Lars Petter Lindmann (Lillestrøm)

Valgkomité

- Edvard Rundhaug (Bergen, leder)
- Berit Sørnypan (Trondheim)
- Harald Oppigård (Ålesund)

Valgkomité varamedlemmer

- Solveig Uteng (Oslo)
- Britt Jøsang (Stavanger)

Revisor

Forbundsstyret får fullmakt til å ansette statsautorisert revisor.

Forbundsstyret 2022–2025

Forbundsstyret fra juni 2022 til juni 2025

Forbundsleder

Niels Kristensen (Drøbak)

Nestleder

Jannicke Kvitvær (Stavanger / Stockholm)

Styremedlemmer

Camilla Høiberg (Oslo)

Tove Glomset (Ålesund)

Ståle Hatlelid (Drammen)

Per Gunnar Johnsen (Gjerstad)

Ivar Larsen (Lofoten)

Elisabeth Frantzen Holte (Oslo, ansattes representant)

Steffen B. Kommedal (Ål, ungdomsrepresentant)

Petter Noddeland (sekretær)

Varamedlemmer

1. Kjetil Skarpeid (Sandefjord)
2. Rolf Inge Otterdal (Ålesund)
3. Irja Marie Eide Mølmen (Bergen)

Øvrig vara

- Katie Moriggi, Oslo, (vara for ungdomsrepresentant)
- Linda Kvaksrud Hansen, Slemmestad, (vara for ansattes representant)

Kontrollkomité

- Marie Holst, Bergen, (leder)
- Annbjørg Horgar, Trondheim
- Erling Jacobsen, Bergen

Kontrollkomité varamedlemmer

1. Lars Petter Lindmann, Lillestrøm
2. Marte Kvinnegard, Oslo

Valgkomité

- Nina Hauge, Trondheim (leder)
- Trude Lillegjære, Oslo
- Marianne Kolvik, Innlandet

Valgkomité varamedlemmer

1. Asgeir Brovold, Nord-Trøndelag
2. Solveig Uteng, Oslo

Revisor

Forbundsstyret får fullmakt til å ansette statsautorisert revisor.

Arbeidsutvalget

Fram til juni 2022

Styreleder

Niels Kristensen (Drøbak)

Nestleder

Camilla Høiberg (Oslo)

Generalsekretær

Petter Noddeland (Oslo)

Fra juni 2022

Styreleder

Niels Kristensen (Drøbak)

Nestleder

Jannicke Kvitvær (Stockholm/Stavanger)

Generalsekretær

Petter Noddeland (Oslo)

Møtevirksomhet

AU behandler mindre saker mellom styremøtene og forbereder saker til styremøtene. I 2022 har AU hatt tre møter og behandlet til sammen 9 saker.

Utvalg og komiteer

Frem til juni 2022:

Arbeidsgruppen for bedre eldreomsorg

Består av medlemmene Nora Edw. Mosand (Telemark), Sissel Gjøen (Oslo) samt interessepolitisk rådgiver Adriana Fjellaker (Oslo, sekretær for gruppen). Gruppen har hatt tre møter i perioden januar til juni 2022.

Turgruppe 55+

Består av medlemmene Hedvig Sinnes (Stavanger), Helle Heidi Hammerlund (Oslo/Akershus), Maj Lisbeth Marman (Oslo), samt interessepolitisk rådgiver Adriana Fjellaker (Oslo, sekretær for gruppen).

Gruppen har hatt ett møte i perioden januar-juni 2022 og gjennomført en fjelltur i Flåm og Aurland.

Tegnspråkbarns utvalg

I 2021 ble det dessverre frafall fra et par utvalgsmedlemmer. Det måtte da gjøres noen endringer, blant annet å innføre en varaordning.

- Brita Fladvad Nielsen, Trondheim
- Annbjørg Horgar, Trondheim
- Astrid Kamilla Røliaunet, Trøndelag
- Katrine G. Søyland Tepstra, Stavanger
- Gunhild M. Eira, Sandefjord
- Vibeke Eide Stensvoll, Tønsberg
- Per Gunnar Johnsen (styrerepresentant), Gjerstad
- Petter Noddeland (generalsekretær), Oslo
- Elisabeth F. Holte, (sekretær), Oslo

Vara:

1. Berit Roppen, Ålesund
2. Ingvild Wilson Skjong, Oslo

Fra juni 2022:

Kontrollkomiteen

- Marie Holst (leder), Stavanger
- Annbjørg Horgar, Trondheim
- Erling Jacobsen, Bergen

Vara:

1. Lars Petter Lindmann, Lillestrøm
2. Marte Kvinnegard, Oslo

Valgkomiteen

- Nina Hauge (leder), Trøndelag
- Trude Lillegjære, Oslo
- Marianne Kolvik, Innlandet

Vara:

1. Asgeir Brovold, Trøndelag
2. Solveig Uteng, Oslo

Mangfolds utvalg

- Kristin Sara, Trondheim
- Lubna Mehdi, Oslo/Brussel
- Mia Larsen Sveberg, Trondheim
- Tom Harald Isakka-Dahl, Oslo
- Ditte Emilie Hatlelid, Drammen
- Jannicke Kvitvær (styrets representant), Stavanger / Stockholm
- Petter Noddeland (sekretær), Oslo

Tegnspråkbarns utvalg

- Annbjørg Horgar, Trondheim
- Brita F. Nielsen, Trondheim
- Edvard Rundhaug, Bergen
- Berit Roppen, Ålesund
- Astrid Kamilla Røliaunet, Trøndelag
- Ståle Hatlelid (styrets representant), Drammen
- Elisabeth F. Holte (sekretær), Oslo

Turgruppe 55+

Består av medlemmene Hedvig Sinnes (Stavanger), Helle Heidi Hammerlund (Oslo/Akershus), samt interessepolitisk rådgiver Adriana Fjellaker (sekretær for gruppen).

I perioden juni-desember 2022 ble det holdt ingen møter, men Turgruppen hadde digitale samtaler og e-post-utveksling.

Tegn Event AS

Norges Døveforbund eier aksjeselskapet TegnEvent AS. Selskapet ble opprettet for å brukes i større arrangementer som for eksempel Døves Kultur dager. Det er opp til hver arrangør om de ønsker å bruke selskapet eller ikke.

Døves Nordiske Rådet (DNR)

Døves Nordiske Rådet (DNR) er en samling for fortrinnsvis forbundsledere og generalsekretærer fra alle nordiske land. Man har to faste møter i året for å utveksle erfaringer og diskutere felles problemstillinger.

I 2022 ble det gjennomført to DNR-møter. Norge var vertskap for DNR fram til juli. Fra og med juli var det Island som er vertskap.

Ansatte hos Norges Døveforbund

Petter Noddeland
Generalsekretær (100 %)

Elisabeth F. Holte
Interessepolitisk rådgiver og
teatertolk-koordinator (100 %)

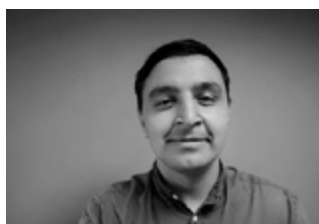
Adriana Fjellaker
Interessepolitisk
rådgiver (80 %)

Sindre Svindal
Interessepolitisk
medarbeider (30 %)

Bibbi Hagerupsen
Organisasjonskonsulent og
medlemsansvarlig (100 %)

Arash Bagharzadeh
Prosjektkoordinator
100 %

Linda K. Hansen
Kommunikasjonsrådgiver og
redaktør (100 %)

Vegar Botn
Markedsansvarlig (100 %)

Lasse Skjerset Furnes
Ungdomskonsulent (100 %)

Engasjement

Nils-Erik Midtskog
Regnskapsfører, 60 %

**Megan Matovich-
Noddeland**
Prosjektleder, 100 %

Ditte Emilie Hatlelid
Prosjektleder, 100 %

Medlemsservice og foreninger

Det har vært stabilt i medlemsmassen i Norges Døveforbund. Det viser seg at det er registrert 2292 betalende medlemmer per 31.12.2022. I 2021 var det 2249. Det er registrert 385 avtalegiro per 31.12.2022.

Norges Døveforbund har 18 lokale foreninger i hele landet, og vår organisasjonskonsulent har en god og tett kontakt med de lokale foreningene vedrørende medlems-

service. De fleste lokale foreningene har tilgang til medlemssystemet Regweb, hvor de kan gå inn og sjekke antall medlemmer pr forening.

2 medlemstyper i 2022:

Medlem 0–30 år

Medlem (31+)

Medlemskontingent 2022:

Medlem 0–30 år: 150 kr

Medlem (31+): 300 kr

Betalende medlemmer:

2020: 2257 medlemmer

2021: 2249 medlemmer

2022: 2292 medlemmer

Medlemsforeninger fordelt fylkesvis:

Agder: 2

Innlandet: 1

Møre & Romsdal: 1

Nordland: 1

Oslo: 1

Rogaland: 2

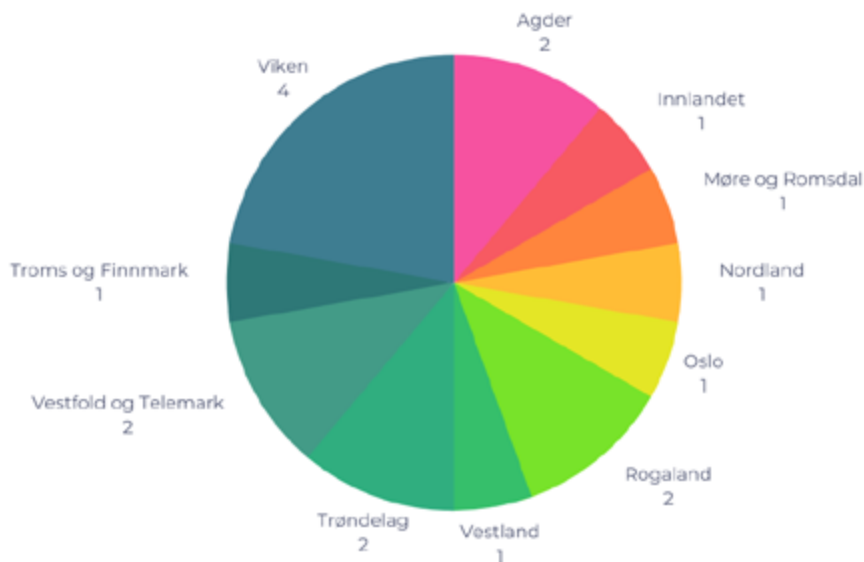
Troms og Finnmark: 1

Trøndelag: 2

Vestfold og Telemark: 2

Vestland: 1

Viken: 4

Interessepolitiske saker

Global Disability Summit

I februar 2022 ble det andre Global Disability Summit arrangert, og Norge var vertsland for toppmøtet. Norges Døveforbund ble bedt av Atlas Alliansen om å komme med innspill og å samarbeide om strømmingen av toppmøtet. Norges Døveforbund sendte innspilling til norske myndigheter om at toppmøtet burde tolkes til norsk tegnspråk i tillegg til ASL og IntS. Stor var skuffelsen når avslaget fra myndighetene kom. Norges Døveforbund forsøkte å gjennomføre toppmøtet med norske tegnspråktolker likevel, men dessverre under generalprøven så NDF at det ikke ville fungere å strømme med norske tegnspråktolker fra en annen digital plattform sammen med ASL og IntS.

Underveis i toppmøtet ble det bemerket at skjermen som ble viet til amerikansk tegnspråk og internasjonalt tegn var altfor liten til at man kunne oppfatte tegnspråktolkningen, i tillegg var strømmekvaliteten og bakgrunnen til tolkene dårlig. Det ble igangsatt møter med Atlas Alliansen og andre aktører om hvordan de kan forbedre strømmingen og tegnspråktolkningen til neste toppmøte som holdes i 2024.

Flexilarm, NødSms, nasjonal varsling Nødvarseltjenesten Flexilarm, som gjennom sin app sendte sms-varsler til landets innbyggere om kritiske nasjonale varsler, ble nedlagt 31.12.2021. Flexilarm ble utviklet og drevet av et privat selskap med samme navn og har hatt kunder som Olav Thon og Statsbygg på kundelisten sin. I forlengelse av nedleggingen av Flexilarm, og verdens uroligheter som krig i Ukraina, har justis- og beredskapsdepartementet gitt oppdrag til DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) å etablere en løsning for mobilbasert befolkningsvarsling basert på Cell Broadcast-teknologien.

Realiteten er fremdeles at de som ikke hører flyalarmen/tyfonvarslingen, går glipp av viktig informasjon ved akutt fare. Alt skal sees parallelt med utviklingen av ny Nød-Sms tjeneste, som også er en mangelfull tjeneste.

Sanntidsteksting

NDF var i møte med NKOM (Nasjonal kommunikasjons myndighet) Apple og teleoperatørene i Norge om muligheten for å implementere RTT (Real Time Texting) på digitale flater. Sanntidsteksting er ett alternativ i stedet for å ringe. Teleoperatørene mener det er mulig å implementere, men dette arbeidet vil ta lang tid.

Lettere kontakt med bank

NDF tok kontakt med Ligestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) fordi mange døve og hørselshemmede har opplevd at når man ringer til banken gjennom en tolk, enten det er tegnspråktolk eller skrive-tolk, så vil bankene ikke hjelpe til på grunn av at det er en tredjeperson involvert. Av og til har døve og hørselshemmede blitt bedt om reise fysisk til banken i etterkant for å identifisere oss. På bakgrunn av dette skal LDO sende ut brev til bankene og oppfordre dem til å endre sin praksis.

CRPD

Norges svar til CRPD-komiteen er utsatt til 2024. Denne gangen skal ikke staten Norge levere en rapport, men svare på en "list of issues". Arbeidsgruppen som NDF deltar i, er nå i gang igjen, for å kunne jobbe med og påvirke i prosessen. Ellers jobber både NDF og hele Funkis feltet med å få inkorporert CRPD i menneskerettighetsloven.

Fellesmøte NDF, Audiografforbundet og Norsk Audiopedagogisk Forening NDF tok initiativ til å ha et felles møte med Norsk Audiopedagogisk Forening og Audiografforbundet, for å kunne opprette kontakt for et videre godt samarbeid og kommunikasjon mellom forbund og forening. Organisasjonene orienterte hverandre om status på hvert av feltene våre og hvilke saker som organisasjonene sammen kan arbeide for. De tre foreningene ser på dette samarbeidet som en viktighet, spesielt viktigheten i spørsmålet om å bades i språk.

Statped

NDF har jobbet mye med alt som skjer av omorganiseringen i Statped. Dette er en prosess som de politiske partiene har bestemt, og som følger føringene fra St. Meld. 6 "Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO". Først la de ned botilbudet, og erstattet det med hotellopphold for elever som er på deltidsopplæring. Det har ført til at tegnspråkarenaene er borte. Tidligere var det døveskoler som naturlig hadde tegnspråkarenaene ute i distriktene og som etter hvert Statped tok ansvar for. Når elevene deltar på deltidsopplæringen – uten tegnspråkarenaene etter skoletid, føler de seg alene og fremmedgjorte. De har mistet muligheten til samhandling og tilgang til tegnspråklige arenaer. De sosialpedagogiske aktivitetene og leksegjøring på ettermiddagene må driftes selv av elevene eller foreldrene, hvis foreldrene er på "Se mitt språk" kurs samtidig.

Nå har Statped utviklet de fire regionale brukerrådene. NDF er representert i "Nasjonalt Brukerråd" og i det ny etablerte rådet "Faglig Brukerråd for hørsel, tegnspråk og kombinerte syns- og hørselsvansker, døvblindhet"

NDF opplever endringene og omorganiseringen av Statped som en veldig uoversiktlig prosess, særlig angående hva Statped skal ha av oppgaver og ivareta etter 2024. NDF får tilbakemeldinger fra elever og foreldre om at de får dårligere oppfølging. Hvordan skal kommuner ha kompetanse til å vite at de ikke har kompetanse, eller legge merke til at noe er over deres kompetansenivå ved spørsmål og avgjørelse om tegnspråk, rettigheter og hvor barn og unge skal gå på av barnehage og skole? Kulturtreffet som engang eksisterte er ikke lenger i drift. Det vurderes også om elevkursene skal bli nedlagt.

NAV Tolketjenesten

I løpet av 2022 har det vært seks møter med NAV Tolketjenesten, i tillegg til en workshop.

Det har også vært tre møter med NAV Tolketjenesten, IT-utviklere og andre brukerorganisasjoner om det digitale bestillingssystemet, der forslag til forbedringer av bestillingssystemet og appen ble presentert.

Det har i tillegg vært gjennomført tre digitale møter våren 2022 der temaet har vært erfaringsutveksling og samhandling om de døve flyktningene fra Ukraina. NAV Tolketjenesten og Fagutviklingsgruppen har samarbeidet med NDF om hvilke temaer Fagutviklingsgruppen bør fokusere på i forbindelse med kompetanseheving hos tegnspråktolker. NDF foreslo blant annet begravelsetolkning, rettstolkning, m.fl.

NAV Tolketjenesten og NDF laget sammen en video der statistikk for dekkede og udekkede oppdrag for 2021 ble presentert.

Sivilombudets dom i saken om feriepenger for en frilanstolk

Våren 2022 uttalte Sivilombudet at i en sak om en avtale mellom NAV Tolketjenesten og en frilanstolk, var avtalen å regne med som en arbeidsavtale og ikke oppdragsavtale. Det førte til at NAV Tolketjenesten fra og med høsten 2022 opphevet alle sine lignende avtaler med andre frilanstolker. Ved utgangen av 2022 har det ikke kommet på plass en løsning som både NAV og frilanstolkenes fagforbund er enige om, slik at frilanstolkene kan få lignende oppdrag igjen.

Frilanstolkenes honorarsystem

På oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjennomgikk Oslo Economics og Proba samfunnsanalyse en analyse av honorarsystemet til frilanstolkene. Norges Døveforbund ble spurt om å bidra til rapporten i siste liten av Oslo Economics og Proba Samfunnsanalyse. Rapporten skulle legges frem i november 2022, men ble dessverre ikke ferdigstilt før årsskiftet. Norges Døveforbund ser med spenning på hva rapporten vil inneholde.

Kvalifisering av midlertidige tolker

Når døve ukrainske flyktninger kom til Norge, ble det et behov for tegnspråktolker som kunne oversette mellom ukrainsk tegnspråk til norsk tegnspråk i møte med norske myndigheter. Norges Døveforbund fikk noen frivillige til å være mellomtolker og tolke fra/til ukrainsk og russisk tegnspråk og norsk tegnspråk. Norges Døveforbund så etter hvert at mellomtolkene kunne trenge

tolkefaglig kompetanse og opprettet derfor kontakt med OsloMet og IMDi om å tilby døve med tospråklig kunnskap muligheten til å få tolkefaglig kompetanse.

Pasientklagenemda

Helse- og omsorgsdepartementet inviterte Norges Døveforbund til et dialogsmøte for å snakke om Pasientklagenemda. Norges Døveforbund hadde sendt inn et innspill om at nemda burde også bestå av døve og hørselshemmede for å kunne bedre behandle klager fra døve og hørselshemmede pasienter.

CI-enheten på Rikshospitalet

Norges Døveforbund var på et møte med CI-enheten på Rikshospitalet. På dette møtet ble det tatt opp hvilken informasjon som blir delt ut til foreldre som får døve og hørselshemmede barn, med henvisning til den nye språkloven og retten til tegnspråk. Oslo Døveforening og Språkrådet var også til stede i møtet.

NRK

NDF er representert hos NRK ved to råd, NRK Tegnspråks seerråd og NRK Brukerråd.

NRK Tegnspråks seerråd har gjennomført ett kveldsmøte og et heldagsmøte. NRK Brukerråd har gjennomført tre møter i 2022.

Felles Kommunal Journal (FKJ)

Norges Døveforbund ble invitert til å gi innspill til den nye digitale helsejournalen som skal gi innbyggerne en

helsejournal som alle helseforetak i landet kan ta i bruk. Tanken bak FKJ er at man kan dra til en annen del av landet og få forsvarlig helsehjelp der fordi helsepersonell kan hente ens journal fra sin hjemkommune. Norges Døveforbund deltok i flere møter og ga innspill fra brukerperspektivet til en døv pasient. Dessverre ble prosjektet avbrutt høsten 2022. Det snakkes om å starte opp prosjektet igjen i 2023.

Statsbudsjettet 2023

Når statsbudsjettet ble lagt fram 6. oktober var det interessepolitiske teamet klare til å sjekke budsjett-postene. I år valgte NDF å delta i 6 høringer på Stortinget.

Etter alle høringsmøtene med Stortinget sitter NDF igjen med god følelse på at NDF har videreformidlet og sendt inn våre innspill på en klar og god måte.

NDF deltok i følgende høringer:

1. Transport- og kommunikasjonskomiteen
2. Justiskomiteen
3. Utdannings- og forskingskomiteen
4. Helse- og omsorgskomiteen
5. Familie- og kulturkomiteen
6. Arbeids- og sosialkomiteen

For første gang meldte NDF seg på høring til Finanskomiteen, men fikk avslag. NDF ønsket å ta opp ”Kap 231, post 63 og 66. Tilskudd til minoritetspråklige barn i barnehage og tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn” og Språkloven, men fikk dessverre ikke det.

Innsending av høringsvar i hele 2022

Forskrift om tilskudd til tiltak mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer

Innspill til ny valglov

Endringer i BPA-ordningen

Ny forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier

Endringer i Jordmor-utdanningen

Endringer i AMT-direktivet

Innspill til ny strategi for digital kompetanse og infrastruktur

Høringsinnspill angående tilrettelegging for ulike brukergrupper ifm. valglokaler

Høring av endringer til ny NRK-plakaten

Politiets maktmiddelbruk ovenfor barn og sårbare grupper

Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Innspill til regjeringen om nasjonal helse- og beredskapsplan

Endringer til porteføljeplaner til Forskningsrådet

Tegnspråkutvalget NOU

Rammeplangruppen for barnehagelærerutdanningen

Barnehagebruksplanen for Bergen Kommune (i samarbeid med Bergen Døvesenter)

Ny universitets- og opplæringslov

Høring av forslag til endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger (AAP)

Representasjoner

24. januar

Voksenopplæringsforbundet gjennomførte en digital konferanse, kalt "Læringskonferansen 2022" i Oslo Kongressenter. Bibbi Hagerupsen representerte NDF i konferansen.

20. februar

Premiere på teaterstykket "Vi som ikke hørte flyalarmen" av Thorbjørn Johan Sander. Teaterforestillingen ble framvist i Trondheim Døveforening sine lokaler. Niels Kristensen representerte Norges Døveforbund.

28. mars

Det var et åpent seminar om tolkeutdanningen i Bergen. Tove Glomset representerte Norges Døveforbund.

23. april

Haugaland Døveforening arrangerte et jubileum i forbindelse med deres 75 årsdag. Hedvig Sinnes representerte Norges Døveforbund.

7. mai

Trøndelag Døveforening Region Nord feiret sitt 100 års jubileum. Hedvig representerte Norges Døveforbund.

20.–22. mai

NDFUs styremøte. Jannicke Kvitvær, som er fast styrerepresentant, meldte forfall. Hedvig Sinnes representerte Norges Døveforbund i møtet.

26.–29. mai

EUD Generalforsamling i Marseille, Frankrike. Niels Kristensen og Paal R. Peterson. Opprinnelig skulle Jannicke Kvitvær dra med Niels Kristensen, men hun kunne ikke. Da dro i stedet Paal Peterson som NDFs representant da Norge planla å forslå ham som EUD styremedlem. Han ble valgt inn på generalforsamlingen.

26.–31. juni

Døves Nordiske Kulturfestival i Stavanger. Petter Noddeland og Niels Kristensen representerte DNR og hadde stand. De representerte NDF i seremonien der Island overtok som vert etter Norge.

23. september

Aulerød barnehage for hørsels- hemmede feiret 50 årsjubileum. Petter Noddeland representerte Norges Døveforbund.

5. november

Døveforbundet i Praha, Tsjekkia, feiret 30 årsjubileum og inviterte Norge til en konferanse. Irja Marie Eide Mølmen representerte Norges Døveforbund.

Bruker- representanter:

Fagråd Hørselsregisteret for barn

Elisabeth F. Holte representerer Norges Døveforbund.

Statped nasjonale brukerråd

Per Gunnar Johnsen (fast representant i en 2-årsperiode, gjeldende fra sept. 2022-). Lars Petter Lindman er vara. Faglig Brukeråd for hørsel, tegnspråk og kombinert syns- og hørselsvansker, døvblindhet: Julia Johnsen Halsebø (fast representant i en 2 årsperiode, gjeldende fra sept. 2022-)

Signo Hovedstyre sin sammensetning for perioden 2022-2024

Ståle Hatlelid og Sissel Markhus (vara) ble valgt. NDFs vara til Signo hovedstyret 2022-2024: Camilla Høiberg Ståle Hatlelid har takket ja til å være Norges Døveforbunds nye representant

til Signo Rådet, og ble av Signo Rådet innstilt for perioden 2022–2024, mens Sissel Markhus har takket nei til å være vara.

Venstre inviterte til innspillmøte om å flytte Tolketjenesten ut av NAV

Petter Noddeland representerte Norges Døveforbund Det ble arrangert en Helse- og omsorgskonferanse 31. september. Adriana Fjellaker representerte Norges Døveforbund.

NRK Tegnspråk Seerråd

Adriana Fjellaker representerer Norges Døveforbund

NRK Brukeråd

Adriana Fjellaker representerer Norges Døveforbund.

FFOs Digitaliserings- nettverk

Adriana Fjellaker representerer Norges Døveforbund

HLFs Tale-til-tekst-nettverk

Sindre Svindal representerer Norges Døveforbund

NASU, Norsk Audiologisk Samarbeidsutvalg

Elisabeth Frantzen Holte representerer Norges Døveforbund

Workshop om Universell Utforming i sosial- og barnevernfaglige utdanninger ved NTNU

Elisabeth Frantzen Holte representerte Norges Døveforbund.

Dette skjedde i 2022

Seminar om audisme med Joe Murray

Forbundsstyret og administrasjonen deltok i et digitalt seminar om audisme i januar. Professor Joe Murray foreleste og hadde workshop med deltakerne.

Landsmøte

I 2022 ble det 42. Ordinære Landsmøtet gjennomført. I år var det lagt til i Ålesund. Det ble vedtatt vedtektsendringer og ny handlingsplan for neste landsmøteperiode. Det ble valgt nye forbundsstyremedlemmer og vara, og ny forbundsleder for neste landsmøteperiode frem til juni 2025. Niels Kristensen ble gjenvalgt som forbundsleder.

Fjelltur med turgruppen 55+

Turen som ble arrangert i 2021 av Turgruppe 55+ ble en stor suksess. I 2022 gikk årets vandretur til eventyrrike og vakre Flåm og Aurland. En av grunnene til valget av Flåm og Aurland var fordi det er lett å komme seg dit fra både vest og øst, ettersom døve og hørselshemmede bor spredt i landet vårt. Både deltakere og turledere var enige om at dette var en opplevelsesrik tur, og de vil spre budskapet videre om at sånne turer som dette er godt for både sinn og sjel – uansett vær.

Generalsekretær i pappapermisjon

Generalsekretær Petter Noddeland gikk ut i pappapermisjon 25.sept.2021 og var tilbake 17.januar 2022. Elisabeth Frantzen Holte var konstituert generalsekretær i denne perioden.

Marit Vogt-Svendsen tildelt graden æresdoktor

Marit Vogt-Svendsen ble tildelt graden æresdoktor for sin innsats for norsk tegnspråk. Generalsekretær Petter Noddeland representerte NDF da Oslo-Met tildelte graden og under feiringen etterpå.

Kongelig beskyttelse

I november trakk Prinsesse Märtha Louise seg som Norges Døveforbund (NDF) sin høye beskytter etter 23 år, etter en sterk debatt om hennes rolle som prinsesse og som kommersiell person. Hennes roller ble omdiskutert i mange kanaler. NDF ved styremedlem Ståle Hatlelid deltok i Debatten på NRK og snakket om hennes rolle som NDFs høye beskytter og hva betydningen har vært for NDF. Landsmøtet i juni vedtok at NDF fremdeles skulle videreføre samarbeidet. I et personlig brev fra Prinsesse Märtha Louise takket hun for gode møter og for at hun fikk anledning til å lære seg litt tegnspråk. Hun fortalte at hun samtidig avslutter som høy beskytter for alle de andre organisasjonene hun før hadde ansvar for.

Arendalsuka

Arendalsuka er en viktig møteplass for politikere, interesseorganisasjoner og folk flest. I løpet av uken er det utallige arrangementer som blant annet handler om demokrati, inkludering, idrett, kultur og menneskerettigheter. Derfor velger NDF å ha stand i denne uken. NDF er den eneste organisasjonen som har tema om tegnspråk, døve, vår kultur og NDFs representanter tegner selvfølgelig også på standen. I år deltok NDF igjen på Arendalsuka. NDF deltok med lynkurs i tegnspråk, noe som var veldig populært blant gjestene i Arendalsuka. Det var den yngste alders-

gruppen som var mest interesserte og nysgjerrige når de kom til NDFs stand. Generasjonen som vokser opp nå er utrolig opplyste og veldig tolerante. Nesten alle fortalte at de synes det er rart at ikke norsk tegnspråk er et av de grunnspråkene de skal lære seg på skolen.

FNs internasjonale tegnspråkdag

”Gratulerer med tegnspråkdagen”, tegnet statsminister Jonas G. Støre til oss alle på video. Videre tegnet han “Tegnspråk forener oss!”. Dagen skal bidra til å øke bevisstheten rundt tegnspråk og vise hvilken betydning tegnspråk har for at døve og hørselshemmede skal få realisert sine menneskerettigheter. I 2022 er det 5 år siden FNs generalforsamling vedtok at 23. september skulle være den internasjonale dagen for tegnspråk. Datoen ble valgt siden Verdensforbundet for døve (WFD) ble opprettet denne dagen i 1951. Det var forskjellige markeringer rundt om i landet vårt. For eksempel har forbundsleder Niels Kristensen holdt en tale på Løvebakken foran Stortinget, generalsekretær Petter Noddeland holdt tale hos Aulerød barnehage og interessepolitisk rådgiver Elisabeth F. Holte holdt tale i Trondheim døveforening.

Tegnspråkprisen

Annethvert år deler Språkrådet ut Tegnspråkprisen som skjer på FNs internasjonale dag for tegnspråk. I år fikk Odd-Inge Schrøder og Olle Eriksen prisen. De er dedikerte fagpersoner som gjennom et langt liv har bidratt til å fremme, bevare og utvikle norsk tegnspråk samt tegnspråkmateriell. Selv om de nå er pensjonister, er de aktive bidragsyttere i tegnspråkmiljøet både nasjonalt og globalt.

Møte med Kulturdepartmentet

NDF tok initiativet til et møte med kulturministeren Trettebergstuen. Hun var forhindret, så NDF gjennomførte møtet med statssekretær, Odin Bohmann i februar.

Agenda for møtet var muligheten til et høyere statstilskudd, slik at NDF sentralt kan få ansatt en foreningskonsulent. NDF fikk dessverre avslag. Nå må NDF se på andre muligheter.

NDF-administrasjonen utvides

Sindre Svindal, som var vikar for Elisabeth F. Holte når Petter Noddeland var ute i pappapermisjon, ble tilbudt, og takket ja til, en stilling hos NDF som interessepolitisk medarbeider. Det er veldig gledelig at NDF sitt interessepolitiske team har økt med ytterligere en person som kan bidra til at NDF kan jobbe mer spredt på det politiske plan.

WFD (World Federation of Deaf) kongress i Norge i 2027?

På Landsmøtet i juni ble det drøftet å kunne søke om å ha WFD kongress i Norge i 2027. Forbundsstyret fikk fullmakt av Landsmøtet til å undersøke videre, og se nærmere på økonomi og andre faktorer som vil påvirke i stor grad. Det var stor glede når forbundsstyret bestemte at NDF kan sende inn søknaden til WFD. Avstemmingen blir avgjort under generalforsamlingen i juli 2023 i Sør-Korea. Norge konkurrer mot andre land, så det er ikke sikkert at Norge vinner. NDF opplyste også om at de personene som har lyst til å bidra med arbeid, kan gi oss beskjed fordi en komite har blitt opprettet til dette formålet.

Krig i Ukraina

24. Februar 2022 ble Ukraina invadert av Russland og Europa opplevde en ny krig på sitt kontinent. Mange ukrainere flyktet til nabolandene og andre land i Europa som en følge av krigen. Døve ukrainere flyktet også og Norge mottok sin første gruppe med døve flyktninger den 7. mars. NDF opprettet da en lavterskel koordineringsteam sammen med Døvekirken i Oslo, Oslo Døveforening og Døves Frivilligsentral Oslo for å ta imot den første gruppen og bistå dem med diverse som: klær, hygieneprodukter, mat, kontakt med politiet, UDI/IMDi og et sted å bo de første dagene. Feriehjemmet Skaug ble brukt i en periode som bosted for flyktingene. Etter hvert fikk flyktingene muligheter til å bo på flyktingehoteller, andre fikk fast bosted.

NDF opprettet så en nettverksgruppe med andre døveforeninger slik at de kunne ta lærdom av erfaringene til Oslo Døveforening, Døvekirken Oslo og Døves Frivilligsentral, når de selv fikk flyktninger i deres områder.

NDF opprettet også kontakt med UDI og IMDi og har gjennom flere møter med de to understreket viktigheten av at døve flyktninger får bosettes i flyktningsmottak og steder/byer med nær tilgang til lokal døveforening. Dette for at de døve flyktingene skulle få kontakt med døve nordmenn og få hjelp dersom de trengte det. Etter en litt vanskelig start på denne kontakten med UDI og IMDi, har kontakten utviklet seg til å bli basert på gjensidig forståelse for hverandres roller og at NDF kan faktisk bidra med gode råd og innspill til UDI og IMDi.

Pride-paraden

Norges Døveforbund skulle delta i årets pride-parade i Oslo. Dessverre ble paraden avlyst på grunn av en terrorhandling natten før paraden, der to mennesker ble drept.

Flere døve og hørselshemmede var vitner til skytingen, som skjedde utenfor utestedene London Pub og Per på Hjørnet. Dagen etter skytingen jobbet Norges Døveforbund tett sammen med NAV Tolketjenestens Styringsenhet om å åpne bildetolketjenesten slik at de som ønsket å ringe kriesentraler eller lignende, kunne få ringe via tegnspråktolk. Norges Døveforbund jobbet også tett med NRK om å tegnspråktolke alle sendinger om terrorhandlingen.

Arbeidslivsseminar

Etter to år med korona, skulle Norges Døveforbund endelig arrangere arbeidslivsseminar for nye arbeidssøkere. Seminaret skulle holdes på Ål i november. På grunn av få påmeldte ble seminaret avlyst og utsatt til neste år.

Samarbeid med Unge Funksjonshemmede

Unge Funksjonshemmede og Norges Døveforbund begynte å samarbeide tettere om flere saker i løpet av året.

Kulturarbeid

Kulturtilbudet til døve og hørselshemmede i storsamfunnet er stort sett ikke tilrettelagt, og våre lokale foreninger har gjort en kjempegod jobb for å opprettholde et godt kulturtilbud på tegnspråk. Vinteren 2022 var det fortsatt restriksjoner på grunn av pandemien. Foreningene har av den grunn hatt delvis arrangementer i vårhalvåret og fulle aktiviteter i høsthalvåret da restriksjonene ble opphevet.

I alt var det 42 foredrag som ble gjennomført i våre lokale foreninger. Ellers var det stort sett sosiale treff med kulturinnhold, som stand up, temakveld, utflukter og foredrag.

Teater Eureka, en amatør-teatergruppe for døve i Trondheim fikk det travelt i 2022. Deres hovedstykket "Vi som ikke hørte flyalarmen" ble svært populært, og det ble satt opp flere ekstraforestillinger. Teater Eureka øvde i flere hundre timer før premieren, og de jobbet mye med scene, manus, lys og mer. En profesjonell regissør veiledet godt og skuespillerne spilte godt.

Kort rapport fra Døves kulturdager og Døves Nordiske Kulturfestival 2022

Det var cirka 680 deltakere (både dagsbesøk og uke-festival, barn/unge og voksne) under Døves Kulturdager og Døves Nordiske Kulturfestival 2022 i Stavanger.

Festivalen foregikk på Clarion Energy Hotell, som fungerte som et samlingssted for både åpningsseremonien, teaterforestillinger, workshop og barneaktiviteter, med mer.

Vi spurte alle deltakerne og de kunne fortelle at de alle var kjempefornøyde. Vi var så glade at festivalen var meget

Døves Nordiske Kulturfestival. Dagstur til Preikestolen i nydelig solskinnsvær med døve og hørselshemmede fra Norden og Europa. Foto: Privat

vellykket. Vi er også takknemlige for at det var så flott vær hele uken, slik at alle utflukter bl.a. Preikestol, Kjerag, Kongeparken, Byvandring, Flor & Fjær ble ekstra minnerike. Spesielt Flor & Fjær fikk gode skussmål. Alle som fikk oppleve stedet, ca 150 personer, var så imponert over hvor fantastisk stedet var. Det var tegnspråktolker tilgjengelig på alle utflukter.

Kulturfestivalen og -dagene hadde også spennende foredrag med mange ulike temaer og workshops. Det var også

underholdnings- og aktivitetstilbud for døve og hørselshemmede barn og unge, med bl.a. en tryllekunstner, ansiktsmaling, teaterworkshop, innendørs aktiviteter som tegning, maling og film. Alt foregikk på tegn språk. Det ble også fremført tegnspråk-teater hver kveld fra 27.-30.juli. Man kan slå fast at denne festivalen var meget vellykket. Arrangementskomiteen kan med rette føle seg meget stolte over egen innsats.

Tegnspråktolket Teater

Første del av dette året har også vært preget av koronavirus-pandemien. Utover året ble det en helt annen utfordring NDF møtte på; det var tolkemangel. Det medførte at de tegnspråktolkene som stod igjen i tolkeyrket, hadde veldig mange oppdrag. De hadde ikke kapasitet til å ta teateroppdrag. I og med at det er i utgangspunktet få tolker som ønsker å tegnspråktolke teater og kultur, stod NDF igjen nå med enda færre tolker enn ellers.

Tradisjonen tro ble tre Kaptein Sabeltann-show tegnspråktolket, til stor fryd for barna. I år var det ikke like mange Putti Plutti Pott forestillinger som ble tegnspråktolket.

I år så var det også et større ønske om å se Mamma Mia Musical på tegnspråk, så da gikk NDF i samarbeid med Folke-teatret, som for øvrig fungerte veldig bra. Nytt i år var at NDF sentralt

samarbeidet med Norges Døveforbund Stavanger, slik at Rogaland Teater kunne tilby tre tegnspråktolkete forestillinger til sitt publikum.

FORESTILLING	STED	DATO
Kaptein Sabeltann	Kristiansand Dyrepark	12., 14. og 16. juli
Mamma Mia	Folketeatret i Oslo	11. juni
Putti Plutti Plott	Skien, Sandefjord og Bodø	5. november, 4., 5. og 28. desember
Snøsøstera	Det Norske Teater i Oslo	28. desember
Gjengangere	Rogaland Teater	9. september
Narnia	Rogaland Teater	5. november
Kunsten å rane en bank	Rogaland	16. desember

Kommunikasjon

Norges Døveforbund har en bred målgruppe, og er aktiv i forskjellige sosiale kanaler. Målet er å kommunisere og påvirke våre målgrupper. Våre medlemmer og følgere er aktive på vår nettside, Facebook, Instagram og Tiktok. Vi benytter oss av nyhetsbrev for å sende ut nyheter til interessenter som ønsker å følge med på våre viktige arbeid hos Norges Døveforbund.

Våre målgrupper

Vi har medlemmer, enkeltpersoner, bedrifter, stiftelser og organisasjoner som støtter arbeidet vårt. Vi kommuniserer ut til døve, hørsels-hemmede, coda, tegnspråkbrukere, foreldre/foresatte, eldre på sykehjem, tolker, studentorganisasjoner, hørsels-sentraler og sykehus, helsepersonell, pedagoger, logopeder og mange flere. Andre målgrupper er de som vi ønsker å påvirke som for eksempel politikere og andre beslutningstakere i departementer og institusjoner.

Nettside

I løpet av 2022 har Norges Døveforbund fått ny nettsideleverandør, Dekode AS. De leverer nettsideløsninger, og har mye erfaring med digitalt arbeid for organisasjoner og frivillig sektor. Ny nettside vil komme i løpet av våren 2023. Vår eksisterende nettside er utdatert og tungvint å oppdatere. Vi må følge utviklingen, og sørge for at besøkende finner informasjonen de trenger på vår nettside, som for eksempel hørende foreldre med hørselshemmede barn.

Facebook

Per 31. desember 2022 har Norges Døveforbund 8271 følgere. 66 % av følgere er kvinner, og 34 % er menn. De aller mest aktive er i alderen 25–54 år.

Instagram

Norges Døveforbund har 1452 følgere per 31. desember 2022. 69 % av følgere er kvinner, og 31 % er menn. Blant kvinner er aldersgruppen, 25–34 år mest aktive. Hos menn er det ganske jevnt fra 25–54 år.

Tiktok

Tiktok-prosjektet startet i 2022, og i løpet av noen få måneder fikk vi mange følgere. Per 31. Desember 2022 har vi 1672 følgere. Målet med Tiktok er å motvirke isolasjon og ensomhet og skape felleskap og inkludering hos barn og unge med hørselshemming. Vi poster videoer for å spre kunnskap om tegnspråk og hvordan det er å være döv eller hørselshemmet.

JOYN

Digitalt medlemskort for våre medlemmer. JOYN er en app som kan lastes ned på mobil eller nettbrett. Digitalt medlemskort erstatter medlemskort i plast eller papp, og reduserer ekstraarbeid og utgifter for Norges Døveforbund. Medlemskortet i JOYN har flere funksjoner som for eksempel meldinger. Vi kan sende ut meldinger direkte til medlemmer med informasjon om tilbud, aktiviteter, påmelding, o.l. Rundt 800 av våre medlemmer har lastet ned JOYN-appen.

Nyhetsbrev

Per 31. desember 2021 har vi 213 medlemmer. Norges Døveforbund sender ut både interne og eksterne nyheter, samt kampanjer, tilbud og informasjon om arrangementer i regi av Norges Døveforbund og lokalforeninger.

Døves Tidsskrift

Døves Tidsskrift er et medlemsblad, og utgis 5 ganger i året, med rundt 11 ukers mellomrom. I 2022 har Norges Døveforbund brukt et annet trykkeri-firma, Andvord Grafisk. Andvord Grafisk er en totalleverandør av digitale- og papirbaserte produkter og tjenester. På slutten av året ble avtalen avsluttet, og i 2023 går Norges Døveforbund tilbake til TrykkPartner AS.

Markedsaktiviteter

Vi arbeider for å få rutiner på arbeidet og etablere nye praksiser. Mange aktiviteter krever tid for å få innarbeidet. Vi har flere aktiviteter som overlapper mellom kommunikasjon og markedsføring så vi holder på det gode samarbeidet.

Digital annonsering

Som et ledd i å få mer oppmerksomhet, og bli mer kjent, har vi faste annonser gjennom Google og Facebook. Dette gir oss blant annet flere besøkende på hjemmesiden. Annonsering av kampanjer og salg av produkter er også gjennomført og målt gjennom de samme verktøyene. Vi bruker to ulike kontoer for digital annonsering på Google. Den ene er en støttekonto hvor vi ikke betaler for annonser, fordi vi er en veldedig organisasjon.

Websidene er nå også kontinuerlig analysert av Google Analytics. Dette gjør at vi vet mer om hvordan annonsene virker, og hvordan folk i det hele tatt havner på vår hjemmeside. Vi ser på ulike løsninger da vi er usikre på om Google Analytics vil være i tråd med GDPR i fremtiden. Vi har også brukt Facebook til annonsering. Både til å opprette og analysere annonser. Vi har også brukt midler til å spre enkelte poster til å nå flere personer. Målet med denne typen annonser var både å informere, øke rekruttering og samle inn penger.

Arbeidet med annonsene og analyseverktøyet gir oss verdifull tilbakemelding om hvor mange som søker etter oss på nettet. Hvor mange som klikker på annonsene våre, om de bruker PC eller mobil, hvor i landet de bor og mye mer.

Annonsekampanje

Også i år har vi hatt en annonsekampanje i november/desember. Dette er fremdeles et ledd i å gjøre organisasjonen vår mer mottakelig for

gaver og at vi skal kunne måle effekter av innsatsen. I år har fokuset vært mer rettet mot hva vi har gjennomført og at det nytter å støtte NDF.

Vi har også arbeidet for at flere av våre medlemmer og andre som støtter det viktige arbeidet vårt skal kunne avse midler i forbindelser med bortgang og bisettelser. Flere ønsker å bruke slike anledninger til å støtte en organisasjon som har betydd mye for dem gjennom livet, men ikke aller er klar over muligheten. Gjennom en nasjonal kampanje som heter Det gode testamentet har vi arbeidet med disse mulighetene.

Web-arbeid

Den nye hjemmesiden til Norges Døveforbund har vært arbeidet med gjennom hele året. Den tekniske løsningen og mye av rådgivingen i prosessen er gjort av Dekode. Dekode er Norges største Word Press miljø og en erfaren rådgiver med mange veldedige og ideelle organisasjoner på kundelisten.

Den nye hjemmesiden er viktig å få på plass for å kunne kommunisere godt med våre medlemmer og for å kunne nå ut med budskapet vårt. Dette vil være en teknisk oppdatert plattform som er påkrevd av søkemotorer og for at vi ikke skal bli akterutseilt i forhold til andre organisasjoner. Et godt teknisk verktøy er viktig for å nå nye og yngre medlemmer som har høyere forventninger til kommunikasjonsverktøy. Det vil også være viktig å ha en plattform å dele mer informasjon på vegne av partnere og støttespillere.

Tekstarbeid

Både på web, i sosiale medier, i Døves Tidsskrift har vi arbeidet tett for å kvalitetssikre tekster og sørge for at vi kommuniserer på samme måte i alle kanaler. Dette kvalitetsarbeidet er et samarbeid mellom kommunikasjon og marked og fortsetter fremover.

Grafisk arbeid

Vi har fortsatt arbeidet med å kvalitetssikre tegnspråkvideoene vi produserer. Etter innspill fra eksperter i Døves Media har vi gjort stadige forbedringer for å gjøre videoene lett å avlese. De hjelper oss også til å fremstå som en profesjonell og seriøs aktør. Vi arbeider også for at flere lokale foreninger skal fremstå med samme profil som resten av NDF. Dette arbeidet skal bidra til at vi fremstår som samlet og at vi er én tydelig avsender. Vi fortsetter arbeidet med at lokalforeningene skal bruke samme logo og samme navn.

Salg

Vi har jobbet gjennom hele året for å finne flere varer som kan selges. Dette er både for at vi skal bli lagt merke til og for å øke inntektene våre. Vi har forsøkt å samarbeide med flere grafiske designere, og som i de fleste andre leverandører velger vi døve samarbeidspartnere der vi kan. Vi har hatt et vellykket prosjekt sammen med Tegnspråkhjerte AS om å utvikle en kalender som både vi og de ulike foreningene kan selge. Vi håper dette samarbeidet kan fortsette og at vi kan finne flere produkter som vi og foreningene kan selge.

Stiftelsen Dam

Som medlem i Stiftelsen Dam får Norges Døveforbund prosjektmidler til å gjennomføre viktige tiltak som er i tråd med forbundets handlingsplan og for tegnspråkmiljøets allmenne velferd. Stiftelsen Dam har forstått viktigheten av vårt arbeid med å fremme tegnspråk og utfordringene døve og hørselshemmede møter i lys av samfunnsendringer innen språk, kultur, utdanning og teknologi. Disse prosjektene omslutter et vidt spenn av interessepolitiske temaer som NDF jobber aktivt med for å bedre døve og hørselshemmedes hverdag.

I 2022 har NDF fått tildelt totalt kr 4.530.000 fra Stiftelsen Dam i prosjektmidler; en nedgang fra forrige år der NDF fikk tildelt totalt 7.873.000 kroner i 2021. Grunnen til den relative diskrepansen mellom tildelingene i 2021 og 2022 er at programmet Helse ble delt i to fra høsten 2022, i henholdsvis Utvikling (større prosjekter opptil 1,5 millioner kr) og (nye) Helse (mindre prosjekter opp til 400.000 kr).

I 2022 ble følgende prosjekter avsluttet:

Hjelp! Barnet mitt hører ikke 2.0

Extra-prosjektet "Hjelp, barnet mitt hører ikke" ble distribuert i sosiale medier våren 2017. Det var vellykket –

mange foreldre tok kontakt, og prosjektet nådde fram utenfor sitt nettverk. Etter filmene ble distribuert, snakket prosjektleder med flere foreldre med minoritetsbakgrunn som uttrykte ønske om den samme informasjonen på andre språk enn norsk. Det er også et savn etter temaer som er knyttet til det å være döv/hørselshemmet og del av en etnisk minoritet, enten det er nyinnflyttede somaliere eller barn med samisk bakgrunn. Vi ser denne gruppen har tilleggsutfordringer sammenligna med andre. Prosjektets målsetting er økt kunnskap til minoritetsforeldre til barn med hørselstap, slik at de både kan gjøre gode valg for sine barn og oppdage at det finnes nettverk med likepersoner, bli kjent med eksisterende hjelpetiltak fra det offentlige, fra brukerorganisasjoner og likepersoner. (Empowerment.)

Nettside:

dam.no/prosjekter/hjelp-barnet-mitt-horer-ikke-2-0

Gravid! Hva nå?

Det fins informasjon om graviditet, fødsel og barseltid overalt på både norsk bokmål og nynorsk (også på de andre minoritetsspråkene som vi registrerer), men ikke på norsk tegnspråk. Hvor skal nybakte døve foreldre få informasjon fra? Fri tilgjengelig informasjon på nett som f.eks. <http://helsenorge.no/gravid> er ikke tilgjengelig på norsk tegnspråk. Nesten alt er på norsk skriftspråk, og døve har ofte dårlig utbytte av skriftlig informasjon. Spesiell informasjon som er viktig for døve, som f.eks. foreldrekurs på Ål som er en lovfestet rettighet og som dekkes av NAV fins heller ikke her. I samarbeid med Rådgivningskontoret for hørselshemmede ønsker prosjektet å lage informasjonsvideo på norsk tegnspråk fritt tilgjengelig på

internett. Informasjonen skal deles i flere videoer og organiseres tematisk slik at man kan velge hva man vil se.

Nettside:

dam.no/prosjekter/gravid-hva-na

Trafikkopplæring på tegnspråk

Norges Døveforbund søkte om midler til prosjektet Trafikkopplæring på tegnspråk (2004-3-304) i 2004. Det er 14 år siden materialet ble utviklet som CD-ROM, som nå er teknisk utdatert og ikke lenger i bruk. Siden den gangen har tegnspråk blitt anerkjent som et offisielt språk i St.meld. nr. 35 (2007–2008) Mål og mening. Det er like stort behov for trafikkopplæring på tegnspråk i dag. Nå har vi ny teknologi basert på internett. Det er behov for oppdatering av både innholdet og den tekniske plattformen for trafikkopplæring på tegnspråk. I tillegg har vi fått en ny målgruppe med innvandrere. Det skal lages en nettside med tegnspråkvideo, grafikk og animasjoner som er tilgjengelig for døve trafikkelever og kjøreskoler som har døve trafikkelever. Den skal ta for seg trafikkopplæring med fokus på teori til førerprøven.

Nettside:

dam.no/prosjekter/trafikkopplering-pa-tegnsprak-2

Tegnspråklig vernepleierutdanning

Dette prosjektet, som startet i 2019, vant Stiftelsen Dams årlige Helseprisen i 2022. Prosjektets målsetting var å igangsette studieprogram i vernepleier tilpasset døve, noe som ble realisert høsten 2022. Prosjektet, som ble drevet av NTS Kompetanse i tett samarbeid med Universitetet i Sør-øst Norge og NDF, har stor samfunnsmessig nytte-

verdi i at det gir døve mulighet til å ta utdanning slik at de kan få fast jobb. Det er gode jobbmuligheter for døve med bachelor i vernepleie i Vestfold. Redusere sosiale ulikheter mellom døve og hørende som gruppe med tilhørende helsegevinst.

Nettside:

dam.no/prosjekter/tegnspraklig-vernepleieutdanning

Helsefremmende Escape Room

Funksjonshemmede trenger kunnskap om sin egen funksjonshemming viktig for å øke sin egen aksept og forståelse. Forskninger viser at funksjonshemmede, minoritetene og andre som blir utsatt for fordommer og negative holdninger har lettere for å diskriminere andre som er i samme gruppe. For å forbygge dette må man øke kunnskap om sin egen funksjonshemming. I dag liker man å blande underholdning med kunnskapsspredning. Dette er noe som vi ønsker å gå etter. Vi ønsker å krysse underholdning og kunnskap i et nytt konsept, ved å lage helsefremmende Escape Room.

Nettside:

dam.no/prosjekter/helsefremmende-escape-room

Den indre reisen – frisk og døv

Turmulighetene for døve er begrenset. De har færre samtalepartnere for og under turen. Døve er en del av et lite minoritetsspråklig miljø som lett kan bli marginalisert. I tillegg er det ofte en stor usikkerhet knyttet til ”hva skjer om?”. Dette fører til at man ofte lar være å legge ut på tur. I TV-programmer om fysisk aktivitet er døve og alle tegn-

språkbrukere heller ikke synlig. Pga. de kommunikative utfordringene i en hørende verden er døve i større grad eksponert for psykiske lidelser, slik som depresjon, og vil derfor i større grad være i fysisk aktivitet i naturen. Gjennom prosjektet har Innlandet Tegnspråkforening fått flere døve med i fysisk aktivitet i naturen både direkte som en del av gruppen, men også indirekte gjennom dokumentasjonen.

Nettside:

<https://dam.no/prosjekter/den-indre-reisen-frisk-og-dov>

Følgende 5 prosjekter tilhørende

Stiftelsen Dams (nå avviklede) Stimuleringsprogram for helse- frivilligheten ble avsluttet i 2022:

Vaksineinformasjon for døve innvandrere

Oppsøkende virksomhet for eldre døve i Oslo

Besøksvenn for eldre døve i Vestfold og omegn

Funkisdagbøker i koronatiden

Besøktjeneste for eldre døve i Bergen og Vestland fylkeskommune

Koronatelefonen for døve

Tildeling Helse Vår 2022 (siste tildeling i det gamle programmet Helse):

- **Et helt ordinært talkshow. Nesten.** – Tildelingssum 1.330.000 kr
- **Traumer, vold og PTSD på tegnspråk** – Tildelingssum 1.400.000 kr

- **Styrket opplæringstilbud for tegnspråk** – Tildelingssum 1.150.000 kr
- **Den første reisen i tegnspråkets verden** – Tildelingssum 650.000 kr

Tildeling Helse 2022 (nytt program gjeldende fra høsten 2022):

Inkludering og muligheter for døve i tegnspråkproduksjon
– Tildelingssum 400.000 kr

Vi har fått en samlet tildelingssum på 4.930.000 kr i prosjektmidler fra Stiftelsen Dam i 2022.

Vi anser tildelingssummen for prosjektmidler i 2022 som et relativt godt resultat ettersom det gamle programmet Helse tildelte midler kun én (siste) gang dette året (våren 2022), i motsetning til de foregående årenes 2 årlige tildelinger (vår + høst).

Det er vår glede å informere at av de 15 skissesøknadene NDF sendte til det nye programmet Utvikling 15. november 2022, har 9 av disse – alle med søknadsbeløp over 1 mill. kr – blitt invitert til å sende inn full søknad innen 31. mars 2023.

Vi ser spent og optimistisk frem til søknadenes sjanser for tildeling, som skal offentliggjøres 15. juni 2023.

Mindre prosjekter – opp til 400.000 kr – skal søkes gjennom det nye programmet Helse. Programmet har løpende søknadsbehandling – ingen søknadsfrist - og man er garantert å få svar maks 45 dager etter at søknaden er sendt inn.

Norges Døveforbunds Ungdom

Norges Døveforbunds Ungdom (NDFU) er et utvalg under Norges Døveforbund med eget styre og egen drift. Målgruppen er døve/hørselshemmede barn og unge i alderen 0–30 år. Videre har NDFU et ansvar for å ivareta tilbud til denne målgruppen. NDFU driver årlige arrangementer, interessepolitisk arbeid og samarbeider med lokallagene.

EN FREMTID FOR DEG, MEG OG ALLE

NDFU jobber med å

- Ivareta døve og hørselshemmede barn og unges tilbud.
- Påse at det skal arrangeres ulike tilbud og kontinuere eksisterende tilbud til alle aldersgrupper i form av leir, konkurranser, seminar og kurs.
- Arbeide med interessepolitiske spørsmål knyttet til barn og unge om skolespørsmål, studiespørsmål, tolkespørsmål og rettigheter innenfor fritid- og arbeidsliv.
- Sikre deltagelse og samfunns-messig likestilling.

Medlemmer

Per 31. desember 2022 hadde Norges Døveforbunds Ungdom 508 medlemmer, en økning på 14 medlemmer fra i fjor. Her har lokallagene gjort en god jobb.

Styremøter

I året 2022 hadde NDFU 4 ordinære og fysiske styremøter, samt 1 digitalt ekstraordinært styremøte. Av de 5 møtene har NDFU behandlet 94 saker, en økning fra 75 saker året før.

NDFU Styret

NDFU velges leder og varamedlem for hvert år og styremedlemmer for 2 år.

2021/2022

21.11.2021 – 30.10.2022

Ingrid Grønning By (Leder)

Marte Kvinnegard (Nestleder)

Steffen Berge Kommedal

Marit Hedre

Emma Elin Wiik

Joel Pedersen

Andrea Emilsen Høilo

2022/2023

30.10.2022 – 29.10.2023

Marte Kvinnegard (Leder)

Veronica Hovden (Nestleder)

Joel Pedersen

Andrea Emilsen Høilo

Camilla Jøsang Vågen

Alexander Kvalheim

Tiril Carina Gjermundbo

Juan Carlos Håland (varamedlem)

Hendelser i 2022

NDFU har fått enda et nytt barnelag som er underlagt av Drammen Døveforening. Med 4 ungdomsklubb og 2 barnelag er NDFU oppe på 6 lokallag og et steg nærmere til 8 lokallag som er

målet og en del av handlingsplanen. Sommeren 2022 ble formannskapet for DNUR overrakt Island fra Norge og dermed har Island formannskapet for DNUR i de 4 neste årene.

Arrangementer

Nasjonalt

04.–06. mars: Vinterlekene ble arrangert igjen etter å ha blitt kansellert i 2021 på grunn av pandemien. Det kom totalt 34 deltakere og 13 frivillige til vinterlekene.

04.–08. august: Sommerleiren ble arrangert for barn og ungdommer separat. Barn i alderen 7-12 år kom først for dagene 20.–24. juni, så kom ungdommene den 25. juni til de reiste hjem den 29. juni. 18 barn og 24 ungdommer kom til denne leiren.

28.–29. oktober: Ungdomsseminar

30. oktober: Årsmøte for NDFU.

Internasjonal

3.–4. juni: EUDYs generalforsamling. Joel Pedersen og ungdomskonsulent, Lasse S. Furnes var delegater for Norge til Sofia, Bulgaria, den 3.–4. juni.

11.–17. juli: Nordisk barneleir i Skælskør i Danmark. Dessverre har ingen norske barn meldt på seg til denne leiren. Totalt var det 12 barn i

leiren fra Sverige, Island og Danmark. Finland og Norge hadde ingen barn å sende til leiren.

20.–26. juli: Nordisk ungdomsleir (NUL) i Jørpeland, Rogaland i Norge. NDFU var vert for NUL i 2022 og det kom 61 ungdommer i alderen 18-30 år fra hele Norden.

25. juli – 2. august: EUDY barneleir i Zermatt, Sveits. 1 barn fra Norge deltok og Diana Laskovskaia Hagen var reiselederen til barnet.

26.–31. juli: Døves Nordisk Kulturfestival i Stavanger, Norge. Styrelederen, Ingrid Grønning By og

ungdomskonsulent Lasse S. Furnes representerte NDFU under kulturfestivalen.

14.–21. august: EUDY junior leir i Valma, Estland. 1 ungdom og reiselederen Lasse Skjerset Furnes kom til leiren.

1.–7. oktober: WFDYS barneleir i Uruguay. Norge hadde et barn å sende, men når leiren nærmet seg, hadde barnet ombestemt seg og ville trekke seg fra leiren. Dermed sto Norge over med å sende barn til denne leiren.

Representasjoner

Ungdomsrepresentant til NDFs styremøte

Katie Kåsa Moriggi er representant i perioden 2019 til 2022. Etter landsmøtet blir Steffen Berge Kommedal ungdomsrepresentant for NDFU med Katie som vara.

Nordisk Døvas Ungdomsråd

Norge har formannskap for DNUR fra 2018 til 2022, så ungdomskonsulent, Lasse S. Furnes, har sekretariat for denne perioden med Ingrid Grønning By, styrelederen, som formann for DNUR. I sommeren ble formannskapet overført til Island og det blir 20 år til Norge får formannskap for DNUR igjen.

Døves Nordisk Kulturfestival

Styrelederen Ingrid Grønning By og ungdomskonsulent Lasse S. Furnes representerte NDFU i kulturfestivalen som pågikk i Stavanger, den 26.–31. juli.

NDFUs lokallag

BDUK: Bergen Døves Ungdomsklubb

PAFF: Døves ungdomsklubb i Oslo

SDUK: Stavanger Døves Ungdomsklubb

TDUK: Trondheim Døves Ungdomsklubb

Barnetreff: Barnelag under NDF Stavanger

Barnelag under Drammen Døveforening

Sluttord

Petter Noddeland
Generalsekretær

Det er to ting jeg husker ved 2022 når jeg ser tilbake på året. Det ene er at 2022 er første året til Språkloven (som gjaldt fra og med 1. januar 2022) og det andre er mangfolddebatten internt i NDF.

Språkloven ble feiret med brask og bram i 2021. NDF har kommet med innspill om at språkloven må inneholde en ombudsfunksjon slik at man blir sanksjonert hvis man bryter språkloven. Innspillet ble ikke tatt til følge og druknet i all feiringen. På Stortingets debatt i mars 2021 sa daværende kulturminister, Abid Raja, at Språkloven likevel skal ha stor virkning selv om ombudsfunksjonen ikke er der. Jeg husker at jeg ble litt skeptisk da han sa ikke noe mer enn det. I 2022 ser vi at det er vanskelig å følge opp de som har brutt språkloven i alle årene. Politiske myndigheter venter også med å sette i gang større tegnspråktiltak til NOU om tegnspråk er ferdig juni 2023. For meg så er det en passiv tankegang fordi Språkloven gjelder fra og med januar 2022. Det er bedre å ha noen tiltak

på plass fra og med da, så kan flere tiltak komme når NOU om tegnspråk er ferdig. Et eksempel på tiltak som de kan sette i gang med en gang er å øke tilskuddene til organisasjonene som jobber direkte med tegnspråk og som får støtte fra statsbudsjettet: NDF, Døves Media, Teater Manu og TegnTV. Den største skuffelsen kom i oktober 2022 der statsbudsjettet ga en del midler til de andre minoritetsspråkene, mens organisasjonene som jobber med tegnspråk stod med luen i hånden. Ingen av oss fikk noen økning i tilskuddene. Det førte til at NDF, Døves Media, Teater Manu og TegnTV i felleskap bestemte seg for å arrangere språkdagen i februar 2023. Vi prøver å samarbeide om å påvirke politiske myndigheter til å ta mer ansvar. Tolkeområdet får 32 millioner ekstra, men de jobber ikke direkte med språkbrukere.

Mangfolddebatten blusset skikkelig opp når vi hadde landsmøte i Ålesund juni 2022. Det var så viktig og så nødvendig. Det er et sitat fra debatten som brenner i mitt minne: "Ingen er fri før alle er fri".

Det er derfor viktig at vi innser at vi ikke er perfekte og mye må gjøres med NDF som organisasjon. Det ble satt i gang flere tiltak etter landsmøtet og flere må til. Et mangfoldutvalg ble satt ned etter landsmøtets ønske. Jeg ble satt inn som sekretær. Jeg tror det er viktig at generalsekretæren er sekretær i utvalget, for det som blir diskutert i utvalget skal skinne gjennom hele organisasjonen. Utvalget består av folk med ulik bakgrunn og utrolig mye kompetanse. I skrivende stund har jeg vært med på et møte og lært så utrolig mye fra møtet. Første skritt på veien, tror jeg, er å ha god selvinnsikt og være villig til å gjøre endringer selv om det er vondt. Når vi har selvinnsikten på plass kan vi trykke der det gjør mest vondt og som fører til størst endring.

Jeg ser fram til fortsettelsen i 2023, med både å gjøre NDF mer mangfoldig og å følge opp språkloven. Her har vi en stor jobb å gjøre.

